

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
NO-0032 Oslo

Deres ref: 14/1193

Vår ref: 14/1910

Vår dato: 28.05.2014

Høring - forskrift om innhenting av opplysninger, Lånekassen - høringsuttalelse fra Arbeids- og velferdsdirektoratet

Vi viser til Kunnskapsdepartementets høringsbrev av 28.februar 2014, sendt Arbeids- og velferdsdirektoratet fra Arbeids- og sosialdepartementet den 7.mars 2014 for uttalelse.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har gjennomgått høringsnotat fra Kunnskapsdepartementet vedrørende endring av forskrift om innhenting av opplysninger (FOR- 2005-07-08-826).

Etter avtale med Arbeids- og sosialdepartementet sendes Arbeids- og velferdsdirektoratets uttalelse direkte til Kunnskapsdepartementet.

Merknader

Arbeids- og velferdsdirektoratet har følgende merknader til høringsnotatet med forslag til forskriftsendringer:

Generelle merknader

Lånekassen innhenter i dag taushetsbelagte opplysninger om enkeltpersoner fra Arbeids- og velferdsetaten med hjemmel i gjeldende regelverk. Det er utviklet en elektronisk løsning for Lånekassens innhenting av disse opplysningene. Den elektroniske utleveringen er regulert i avtale om elektronisk samhandling mellom Arbeids- og velferdsetaten og Statens lånekasse for utdanning, undertegnet den 23. mars 2012.

Som det fremgår av høringsbrevet innebærer forslaget å gi Lånekassen utvidede hjemler for innhenting av opplysninger, men endringene er imidlertid ikke ansett som vesentlige. Kunnskapsdepartementet mener forslagene til forskriftsendringer vil innebære «*en viss utvidelse av forskriftens bestemmelser om hvem det kan hentes inn opplysninger om, hvilke opplysninger som kan innhentes, og hvilke etater de kan innhentes fra.*», jf. høringsnotatets kapittel 3 syvende avsnitt.

ARBEIDS- OG VELFERDS DIREKTORATET

Postadresse: Postboks 5, St. Olavs plass // 0130 OSLO

Besøksadresse: Økernveien 94 // 0579 Oslo
Tel: 21 07 00 00 // Faks: 21 07 00 01

www.nav.no

Etter Arbeids- og velferdsdirektoratets vurdering synes endringsforslaget å innebære en vesentlig utvidelse av utleveringene fra Arbeids- og velferdsforvaltningen til Lånekassen. Lånekassen vil med dette få hjemmel til å innhente flere opplysningstyper som til dels kan kategoriseres som sensitive personopplysninger. I Arbeids- og velferdsforvaltningen er disse opplysningene underlagt en strengere taushetsplikt enn den som følger av forvaltningsloven § 13. I Arbeids- og velferdsforvaltningen er opplysningene underlagt taushetsplikt etter særbestemmelsene i NAV-loven § 7 og lov om sosiale tjenester i NAV § 44. Dersom det er ment at disse særbestemmelsene skal vike når opplysninger utleveres til Lånekassen, som har hjemmel til å kreve opplysninger uten hinder av taushetsplikten, mener Arbeids- og velferdsdirektoratet at dette bør tydeliggjøres i utforming av hjemmelsgrunnlaget for innhenting av opplysninger fra Arbeids- og velferdsforvaltningen.

Videre ser Arbeids- og velferdsdirektoratet det som en fordel at hjemmelsgrunnlaget er mest mulig konkret utformet med oppstilling av de opplysninger Lånekassen kan kreve utlevert fra Arbeids- og velferdsforvaltningen. Dette legger til rette for en enklere forståelse av hvilke taushetsbelagte personopplysninger Arbeids- og velferdsforvaltningen lovlig kan utlevere elektronisk til Lånekassen. Videre er det en viktig forutsetning for elektronisk innhenting av opplysninger at de det gjelder lett kan sette seg inn i hvilke opplysninger som innhentes om dem.

Merknader til punkt 6.1 NAV, UDI og læresteder – elektronisk innhenting

Det fremgår av høringsnotatet at Lånekassen ønsker å utvide samarbeidet om dagens elektroniske løsning for innhenting av opplysninger fra NAV, slik at Lånekassen kan innhente ytterligere opplysninger elektronisk, både innenfor dagens hjemler og fremtidige hjemler dersom forskriften vedtas i tråd med forslagene. Det presiseres samtidig at det vil være opp til den enkelte etat å avgjøre om den kan og vil utlevere ytterligere personopplysninger elektronisk, i hvilket omfang dette skal skje og fra hvilket tidspunkt.

Arbeids- og velferdsdirektoratet er inne i en periode hvor modernisering og videreutvikling av etaten står sentralt. Overgang fra manuelle til elektroniske løsninger for utveksling av opplysninger med eksterne virksomheter inngår som en vesentlig del av dette arbeidet. Arbeids- og velferdsdirektoratet stiller seg derfor positive til en videreutvikling av dagens samarbeid med Lånekassen om elektronisk utveksling av opplysninger, men omfang og tidsestimat for videreutvikling vil måtte utredes nærmere. Videre må endringer i den elektroniske løsningen gjenspeiles i avtaleverket som regulerer elektronisk utlevering av opplysninger fra NAV og Lånekassen.

Forslag til endret § 2 gir hjemmel for innhenting av opplysninger etter lov om sosiale tjenester i NAV. Dette er opplysninger som må innhentes fra den kommunale delen av NAV. Arbeids- og velferdsdirektoratet gjør oppmerksom på at eksisterende elektroniske løsning gjelder utlevering av opplysninger fra den statlige delen av NAV.

Kommentarer til foreslåtte endringer i § 2

Til § 2

Som følge av opprettelsen av NAV er det foreslått å hjemle all innhenting av opplysninger fra Arbeids- og velferdsforvaltningen i endret § 2. Arbeids- og velferdsdirektoratet støtter en slik samling av hjemmelsgrunnlag som hører sammen, men fordi behandlingsansvaret og ansvar for sosiale ytelser ligger hos den enkelte kommune, mener Arbeids- og velferdsdirektoratet at dette bør synliggjøres innledningsvis i endret § 2. NAVs organisatoriske oppdeling i én statlig og én kommunal del bør også gjenspeiles i ordlyden i forskriftens § 2 første ledd bokstav c).

Til § 2 første ledd bokstav d)

Når det gjelder innhenting av opplysninger om uføregrad gjør Arbeids- og velferdsdirektoratet oppmerksom på at uføregraden ikke vil endres ved inntektsøkning etter innføring av ny uføretrygd 1.januar 2015. Utbetalt uføretrygd vil variere avhengig av forventet inntekt.

I tillegg gjør Arbeids- og velferdsdirektoratet oppmerksom på en særregel for personer som mottar arbeidsavklaringspenger når de søker om uføretrygd. For disse vil minstekravet til uføregrad være 40% etter 1.januar 2015. I øvrige tilfeller vil kravet til uføregrad fortsatt være minst 50 %.

Til § 2 andre ledd

Formuleringen «hva de er ment å dekke» i siste punktum samsvarer med dagens ordlyd. Ordlyden er imidlertid upresis. Arbeids- og velferdsdirektoratet er usikker på hvilke opplysninger det her siktes til utover det som allerede følger av bestemmelsens øvrige oppstilling. Ordlyden bør derfor presiseres på dette punkt.

Med vennlig hilsen

Joakim Lystad
arbeids- og velferdsdirektør

Kjersti Monland
ytelsesdirektør

